

ProRail

Rapportage Overwegen

Overzicht aanpassingen overwegen in 2007 en 2008

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Historie	3
1.2	Beleidskader	3
1.3	Doel Rapportage Overwegen	4
1.4	Scope Rapportage Overwegen	4
1.5	Inhoud Rapportage Overwegen	5
2	Toelichting overzichtstabel aanpassingen overwegen 2007 en 2008	6
2.1	Inleiding	6
2.2	Toelichting kolommen	6
2.3	Overige verschillen Rapportage Overwegen met de overzichten uit 2006/2007	6
3	Overzichtstabel aanpassingen overwegen 2007 en 2008	9
4	Consequenties aangescherpt overwegenbeleid	12
4.1	Inleiding	12
4.2	Aanpassingen in 2007	12
4.3	Aanpassingen in 2008	13
4.4	Financiële consequenties aangescherpt overwegenbeleid	14
4.5	Afsluitende opmerkingen	14
	Bijlage gehanteerde afkortingen	15

1 Inleiding

1.1 Historie

De Rapportage Overwegen is opgesteld op verzoek van de Minister van Verkeer en Waterstaat en geeft een overzicht van de in 2007 uitgevoerde en in 2008 uit te voeren overwegprojecten met mogelijke consequenties voor het kruisend wegverkeer.

De Rapportage Overwegen is een vervolg op het eerder door ProRail opgestelde en aan de Tweede Kamer verstrekte overzichten van eind 2006 en februari 2007.

1.2 Beleidskader

De Rapportage Overwegen en de opgenomen overwegprojecten zijn totstandgekomen binnen de volgende beleidskaders:

Overwegenbeleid

Het overwegenbeleid laat zich samenvatten aan de hand van de volgende kernpunten:

- **Veiligheid:** Het handhaven van het huidige hoge veiligheidsniveau.
- **Proportionaliteit:** Het treffen van kosteneffectieve oplossingen waarbij de kosten in verhouding staan met de (veiligheids)baten.
- **Integrale aanpak:** Het beschouwen van het veiligheidsrisico op overwegen in relatie tot het totale veiligheidsrisico van de weggebruiker op zijn gehele route.
- **Maatwerk:** Spoorbeheerder en wegbeheerder komen in gezamenlijk overleg tot maatregelen die zijn toegesneden op de specifieke situatie.
- **Voorkoming van onnodige barrièrewerking:** Spoorbeheerder en wegbeheerder wegen de belangen, voor met name het langzaam verkeer, mee in de besluitvorming over maatregelen bij veiligheidsknelpunten.
- **Transparantie:** Het in kaart brengen van de kosten en (veiligheids)baten van overwegmaatregelen en een heldere communicatie hierover richting de omgeving.

Consequenties Algemeen Overleg van 25 april 2007

In het Algemeen Overleg van 25 april 2007 heeft de Minister van Verkeer en Waterstaat aangegeven de besluitvorming met betrekking tot het opheffen van overwegen op een aantal punten aan te scherpen.

Het Ministerie van Verkeer en Waterstaat heeft ProRail op de hoogte gesteld van de volgende consequenties van deze toezegging van de Minister van Verkeer en Waterstaat:

- 1.) Overwegen blijven open voor zover de veiligheid dat toelaat.
- 2.) Voor elke voorgenomen sluiting of samenvoeging van overwegen waarbij de route afstand voor het langzaam verkeer significant toeneemt zullen de spoorbeheerder en de wegbeheerder een integrale risicoanalyse¹ uitvoeren waarin aangetoond wordt dat

¹ Een integrale risicoanalyse is een inschatting van de kans op en ernst van incidenten op en rond een spoorwegovergang.

- er een noodzaak tot sluiting is vanwege veiligheid en er geen redelijke alternatieven voor sluiting aanwezig zijn.
- 3.) De Inspectie Verkeer en Waterstaat ziet in geval van een voorgenomen sluiting toe op de uitvoering van de benodigde analyses.

Om te beoordelen of er sprake is van een significante vermeerdering van de routeafstand heeft het Ministerie van Verkeer en Waterstaat richting ProRail aangegeven een routevermeerdering van 500 meter of meer als significant te beschouwen. Dit criterium is het resultaat van samenspraak tussen het Ministerie van Verkeer en Waterstaat en maatschappelijke organisaties.

Beantwoording vragen van de heer Duyvendak

In de beantwoording van de op 13 december 2007 ingezonden Kamervragen van de heer Duyvendak heeft de Minister van Verkeer en Waterstaat aangegeven in de Rapportage Overwegen informatie te verstrekken over voorgenomen sluitingen van overwegen die niet passen binnen het aangescherpte overwegenbeleid maar waarvoor wel reeds formele besluitvorming heeft plaatsgevonden cq (financiële) afspraken zijn gemaakt.

1.3 Doel Rapportage Overwegen

Het doel van de Rapportage Overwegen is tweeledig:

- 1.) Het geven van een overzicht van de in 2007 getroffen en in 2008 te treffen maatregelen op overwegen die consequenties voor het kruisend verkeer hebben.
- 2.) Het geven van inzicht in de wijze waarop de wegbeheerder en ProRail invulling hebben gegeven aan het aangescherpte overwegenbeleid zoals door de Minister van Verkeer en Waterstaat is verwoord in het Algemeen Overleg van 2007 en in de antwoorden van 13 december 2007 op de Kamervragen van de heer Duyvendak.

1.4 Scope Rapportage Overwegen

Aanpassingen met consequenties voor het kruisend wegverkeer

In de Rapportage Overwegen zijn alleen aanpassingen opgenomen die consequenties hebben voor het kruisend wegverkeer. Dit betreft het opheffen, selectief sluiten, verplaatsen en samenvoegen van overwegen. Ombouw van de beveiliging zonder consequenties voor het kruisend wegverkeer zijn niet in de Rapportage Overwegen opgenomen.

Aanpassingen met consequenties voor het wegverkeer worden in principe getroffen wanneer er sprake is van een te wijzigen verkeerscirculatie. De aanpassingen zijn gericht op het mogelijk maken van het nieuwe circulatieplan mogelijk en dragen in de regel bij aan de veiligheid voor het wegverkeer. Het (selectief) sluiten van overwegen is daarmee onderdeel van een aantal samenhangende andere verkeersmaatregelen (aanpassing verkeerscirculatie, samenvoegen van meerdere overwegen of het ongelijkvloers maken van een overweg).

Het afzonderlijk opheffen van een openbare overweg zonder het treffen van maatregelen is in de regel alleen van toepassing wanneer de overweg onveilig is en er geen alternatief voor sluiting aanwezig is. Of er sprake is van een veiligheidsknelpunt wordt bepaald aan de hand

van opgetreden incidenten en/of aan de hand van de combinatie van het (toekomstig) gebruik en de wijze van beveiliging van de overweg.

Bij het sluiten van openbare overwegen wordt altijd een formele belangenafweging in het kader van onttrekkingsprocedure doorlopen.

Particuliere overwegen

Het Ministerie van Verkeer en Waterstaat heeft in haar toelichting aan ProRail aangegeven dat voor het opheffen van niet-openbare overwegen geen integrale risicoanalyse nodig is. Hier geldt de particuliere overeenkomst tussen ProRail en de eigenaar.

Of een overweg openbaar is wordt vastgesteld aan de hand de wegenlegger. Openbare overwegen zijn opgenomen in de wegenlegger. Er bestaan echter particuliere overwegen die niet in de wegenlegger zijn opgenomen maar door het feitelijk gebruik en/of de aard van de bestemming wel als openbaar zijn aan te merken.

Omdat het openbaar gebruik niet uit de juridische status valt af te leiden zijn de opgeheven cq op te heffen particuliere overwegen in de Rapportage Overwegen opgenomen. Op basis van het door de maatschappelijke organisaties ingeschatte recreatieve belang wordt vastgesteld in hoeverre particuliere overwegen ook een openbaar gebruik kennen.

Uitvoeringsperiode 2007-2008

Conform het verzoek van de Minister van Verkeer en Waterstaat aan ProRail bevat de Rapportage Overwegen 2008 de in 2007 uitgevoerde en in 2008 uit te voeren aanpassingen aan overwegen.

De aanpassingen voor de periode na 2008 zijn nog onderwerp van studie of behoeven nog formele besluitvorming. Deze aanpassingen zijn om deze redenen niet in de Rapportage Overwegen opgenomen.

1.5 Inhoud Rapportage Overwegen

De Rapportage Overwegen is als volgt opgebouwd:

Hoofdstuk 2 bevat een toelichting op de verschillen van de Rapportage Overwegen ten opzichte van de eerder verstrekte overzichten in 2006/2007.

Het overzicht met de aanpassingen uit 2007 en 2008 is in hoofdstuk 3 opgenomen.

In hoofdstuk 4 wordt ingegaan op de consequenties van het aangescherpte overwegenbeleid voor de uitgevoerde en uit te voeren ingrijpende aanpassingen.

In de bijlage is een lijst met de in deze rapportage gehanteerde afkortingen te vinden.

2 Toelichting overzichtstabel aanpassingen overwegen 2007 en 2008

2.1 Inleiding

De Rapportage Overwegen is een vervolg op de overzichtstabellen die ProRail eind 2006 en in februari 2007 heeft opgesteld.

Naar aanleiding van het Algemeen Overleg van 25 april 2007 en de beantwoording van de Kamervragen van de heer Duyvendak op 13 december 2007 is de overzichtstabel uitgebreid met een aantal extra kolommen.

In dit hoofdstuk zal een toelichting gegeven worden op de oude en de nieuwe kolommen. Daarnaast worden de overige verschillen tussen de Rapportage Overwegen en de overzichten uit 2006/2007 toegelicht.

2.2 Toelichting kolommen

Kolom	Toelichting
Geocode	Locatiegegevens ten behoeve van de unieke identificatie van de overweg door ProRail en de wegbeheerder.
Km	
Gemeente	
Straat	
Status [NIEUW]	Het aangescherpte overwegenbeleid heeft alleen betrekking op overwegen die in het gebruik openbaar zijn ² . Voor de zuiver particuliere overwegen geldt enkel de overeenkomst tussen ProRail en de eigenaar. Het is daarom van belang de status van een overweg vast te stellen.
Huidige beveiliging	Type beveiliging van de overweg in de huidige situatie (bijv AHOB, WILO, Andreaskruisen etc.)
Beschrijving aanpassing	Type aanpassing (opheffen, selectieve sluiting, verplaatsen).
Uitvoering	Jaar van (voorgenomen) uitvoering
Compensatie barrièrewerking	Wijze waarop barrièrewerking van aanpassing wordt gecompenseerd (samenvoegen overwegen, ongelijkvloerse kruising, langzaam verkeer onderdoorgang of geen compensatie).
Routevermeerdering wegverkeer > 500m [NIEUW]	Wanneer het opheffen van een overweg leidt tot een routevermeerdering voor het wegverkeer (omwonenden en recreatief verkeer) van meer dan 500m zijn de aangescherpte eisen voor de besluitvorming van toepassing (integrale risicoanalyse inclusief double check door de IVW).
Recreatief belang overweg [KOLOMMEN REGIONAAL EN LOKAAL RECREATIEF BELANG ZIJN SAMENGEVOEGD]	Op basis van informatie van de Stichting Wandelplatform-LAW is vastgesteld welk recreatief belang de overweg heeft.
Selectieve sluiting overwogen [NIEUW]	Deze kolom is alleen ingevuld wanneer de aanpassing het opheffen van een overweg betreft en het opheffen tot een routevermeerdering voor het wegverkeer (omwonenden en recreatief verkeer) van 500m leidt. In deze gevallen dient selectieve sluiting overwogen te worden als alternatief.

² Een overweg is openbaar als de weg waarin deze ligt is opgenomen in de wegenlegger of dat de weg door het feitelijk gebruik en/of de aard van de bestemming als openbaar is aan te merken.

Kolom	Toelichting
	Selectieve sluiting is niet mogelijk wanneer de overweg al een langzaam verkeer overweg betreft.
Status integrale risico analyse [NIEUW]	Deze kolom is alleen ingevuld wanneer de aanpassing het opheffen van een overweg betreft en het opheffen tot een routevermeerdering voor het wegverkeer (omwonenden en recreatief verkeer) van 500m leidt. In deze gevallen dient in een integrale risicoanalyse te worden aangetoond dat er een noodzaak is tot aanpassing van de overweg en dat er geen alternatief is. Mogelijke invoer: Gestart, In uitvoering, Afgerond of Niet uitgevoerd.
Wegbeheerder betrokken bij integrale risicoanalyse [NIEUW]	Deze kolom is alleen ingevuld wanneer de aanpassing het opheffen van een overweg betreft en het opheffen tot een routevermeerdering voor het wegverkeer (omwonenden en recreatief verkeer) van 500m leidt. De integrale risicoanalyse dient samen met de wegbeheerder te worden uitgevoerd.
Check IVW [NIEUW]	Deze kolom is alleen ingevuld wanneer de aanpassing het opheffen van een overweg betreft en het opheffen tot een routevermeerdering voor het wegverkeer (omwonenden en recreatief verkeer) van 500m leidt. De integrale risicoanalyse dient beoordeeld te worden door de Inspectie Verkeer en Waterstaat. Mogelijke invoer: Niet uitgevoerd, In uitvoering, Negatief beoordeeld, Positief beoordeeld.
Beschikt door overheid	Deze kolommen zijn alleen ingevuld wanneer de aanpassing het opheffen van een overweg betreft en het opheffen tot een routevermeerdering voor het wegverkeer (omwonenden en recreatief verkeer) van 500m leidt. De kolommen zijn bedoeld om, conform de toezegging van de Minister van Verkeer en Waterstaat in de beantwoording van de Kamervragen van de heer Duyvendak, eventuele knelpunten in de uitvoering van het aangescherpte beleid a.g.v. van onomkeerbare afspraken zichtbaar te maken.
Toegezegd aan derden	

2.3 Overige verschillen Rapportage Overwegen met de overzichten uit 2006/2007

De overzichten uit 2006/2007 bevatte zowel overwegprojecten die nadelige consequenties voor het kruisend wegverkeer hebben (opheffen, verplaatsen) als projecten die geen nadelige consequenties voor het kruisend wegverkeer hebben (ombouw beveiliging). Deze laatste categorie is in de Rapportage Overwegen 2008 niet meer weergegeven.

Omdat de overwegprojecten in het kader van een intensivering van de treindienst op de Valleilijn en op het traject Apeldoorn-Zutphen en het overwegproject in Halderberge (opheffen vier overwegen in kader van aanleg rondweg) nog onderwerp van studie en besluitvorming zijn, worden eventuele aanpassingen geclusterd weergegeven in de Rapportage Overwegen.

De Rapportage Overwegen 2007 bevatte een aantal overwegprojecten met als uitvoeringdatum 2007 terwijl deze projecten reeds in 2006 waren uitgevoerd (Pollenweg en Weg naar Zuidmaten in Midden-Drenthe, Meeleweg in Nieuwleusen, Wulpenweg in Barneveld).

3 Overzichtstabel aanpassingen overwegen 2007 en 2008

Geo	Km	Gemeente	Straat	Status	Oude bevestiging	Beschrijving aanpassing	Uitvoering	Compensatie barièrewerking	Toename route kruisend verkeer >500m	Recreatief belang overweg (info SLAV)	Selectieve sluiting overwegen	Status integrale risicoanalyse	wegbeheerder betrokken bij risicoanalyse	Check IVW	Beschikt door overheid	Toegezegd aan derden
608	088.022	APELDOORN	OVERPAD APELDOORN	Openbaar	Voetpad AOB	Ophelven	2007	Onderdoorgang bij km 88.2 en km 87.9 (aanpak station en stationsomgeving)	Nee	Niet						
608	088.651	APELDOORN	KANAAL NOORD (WESTZIJDE)	Openbaar	AHOB	Ophelven	2007	Onderdoorgang bij km 88.2 en km 87.9	Nee	Neutraal						
608	087.905	APELDOORN ³	HOGFESTRAAT / ARNHEMSEWEG	Openbaar	AHOB	Ophelven Lv-AHOB	2007	Langzaam verkeer onderdoorgang bij km 88.2	Nee	Belangrijk						
608	021.292	APELDOORN ³	Kanaal Zuid (westzijde)	Openbaar	HAHOB	Ophelven	2007	Onderdoorgang bij km 88.2 en km 87.9	Nee	Niet						
528	028.260	HILVERSUM ³	STATIONSSTRAAT	Openbaar	EBO (op afstand bediend)	Ophelven	2007	Onderdoorgang langzaam verkeer onder het station door	Nee	Heel belangrijk						
504	018.836	HEERLEN	Willemstraat	Openbaar	AHOB	Selectieve sluiting	2007	Langzaam verkeer AHOB	Nee	Belangrijk						
210	028.205	BERKELLAND ³	BREEDSLATSWEG	Openbaar	AKI	Ophelven	2007	Via overweg 028.809	Ja	Belangrijk	belangenafweging in kader onttrekkingsprocedure			Niet uitgevoerd	nvt	nvt
119	025.235	DORDRECHT ³	KILWEG	Openbaar	AHOB	Ophelven n.a.v. gewoogd gebruik	2007	Onderdoorgang	Nee	Belangrijk						
119	027.765	Dordrecht ³	Laan der Verenigde Naties	Openbaar	AHOB	Ophelven	2007	Onderdoorgang	Nee	Neutraal						
100	006.299	UTRECHT ³	UTRECHTSEWEG	Openbaar	AHOB	Ophelven nav spooverdubbeling	2007	Onderdoorgang	Nee	Neutraal						
100	006.961	UTRECHT ³	STATIONSSTRAAT	Openbaar	AHOB	Ophelven nav spooverdubbeling	2007	Onderdoorgang	Nee	Belangrijk						
097	019.715	LOEVEN	Hobbelmanlaan	Particulier zonder openbaar karakter	Landhekken	Ophelven	2007	nvt	nvt	Niet						
097	022.016	BREUKELLEN	Breukelerswaard	Particulier zonder openbaar karakter	Landhekken	Ophelven	2007	nvt	nvt	Niet						
091	006.522	Soest	Kaasfabriek	Particulier met openbaar karakter	Andreasakruisen	Ophelven in kader van veiligheid	2007	Alternatieve ontsluiting	Nee	Belangrijk						
090	017.061	Soest	Heezerspoor OZ	Openbaar	Andreasakruisen	Ophelven in kader van veiligheid	2007	Langzaam verkeer onderdoorgang	Nee	Heel belangrijk						
080	010.615	ABCOUDE	GEIN NOORD KERKSTRAAT	Openbaar	AHOB	Ophelven nav spooverdubbeling	2007	Onderdoorgang	Nee	Heel belangrijk						
080	010.667	ABCOUDE	GEIN ZUID STATIONSSTRAAT	Openbaar	AHOB	Ophelven nav spooverdubbeling	2007	Onderdoorgang	Nee	Heel belangrijk						
079	011.644	LANDSMEER	PURMERLAND	Openbaar	AHOB	Ophelven	2007	Onderdoorgang	Nee	Belangrijk						
062	040.418	Maasbracht	Montforterweg	Openbaar	AHOB	Verplaatsen in kader van A73	2007	Overweg Bergerweg km 040.653	Nee	nvt						
062	040.748	Maasbracht ³	BERGERWEG	Openbaar	AHOB	Verplaatsen in kader van A73	2007	Verplaatst naar km 040.653	Nee	Heel belangrijk						
062	027.396	Susteren	Neerveldweg	Openbaar	AKI	Ophelven	2007	Langzaam verkeer onderdoorgang, andere locatie	Nee	Heel belangrijk						
028	047.422	Hengelo	Beldersweg	Openbaar	Andreasakruisen	Ophelven	2007	Alternatieve ontsluiting	Nee	Belangrijk						
025	004.649	Almelo	Bavinkelsweg	Openbaar	AKI	Ophelven	2007	Onderdoorgang andere locatie	Nee	Belangrijk						
024	027.561	WIJERDEN	Particuliere overweg	Particulier zonder openbaar karakter	Andreasakruisen	Ophelven	2007	Onderdoorgang	Nvt	Niet						

³ Bij overweg/aanpassingen met geen of minder dan 500 m route-vermeerdering tot gevolg is een integrale risicoanalyse niet van toepassing. Wel zijn hier de gebruikelijke belangenafwegingen (inclusief veiligheid) gemaakt.⁴ Overwegen genoemd in de beantwoording van de Kamervragen van de heer Duyvendak op 13 december 2007.

ProRail

Geo	Km	Gemeente	Straat	Status	Code bevestiging	Beschrijving aanpassing	Uitvoering	Compensatie barièrewerking	Toename route kruisend verkeer >500m	Recreatief belang overweg (ntb SLAV)	Selectieve sluiting overwegen	Status integrale risicoanalyse	weggeheerder betroffen bij risicoanalyse	Check IVW	Beschikt door overheid	Toegezegd aan derden
023	001.889	Apeldoorn	Zuiphensstraat	Openbaar	AHOB	Opteften	2007	Onderdoorgang	Nee	Neutraal	belangenatwening in kader onttrekkingsprocedure					
013	085.765	DALFSEN	KOEDIJK	Openbaar	Mini AHOB	Opteften	2007	Verkeer na sluiting via Nieuwendijk of tunnel Meelweg (km 086.990)	Ja	Belangrijk				Niet uitgevoerd	nvt	nvt
011	057.810	Tynaarlo	Weg nr. 71	Openbaar	Andreaskruisen	Opteften	2007	Parallelweg (fietspad) naar Linthorst Homanweg (km 056.692)	Nee	Heel belangrijk						
004	090.457	Hoogezand-Sapeneer	Energieweg	Particulier ⁵	Schrikhekken	Sluiting voor openbaar gebruik	2007	nvt	nvt	nvt						
023	007.603	Twello	Beukelaarsweg (hardelaar)	Particulier	WIL0	Opteften	2008	nvt	nvt	Neutraal						
212	035.344	Doetinchem	Wielstraat	Openbaar	Klaphekken	Opteften	2008	Parallelweg	Nee	Heel belangrijk						
124	015.973	Vught	Convoitsepadi	Openbaar	Mini-AHOB	Selectieve sluiting	2008?	nvt	Nee	Heel belangrijk						
120	015.507	HALDERBERGE	Oudenbosch	Particulier zonder openbaar karakter	AOB	Opteften	2008	nvt	Nee	Heel belangrijk						
120	div	HALDERBERGE	Galgestraat/Industrieweg/Spijkerstraat/Noordhoeksestraat	Openbaar	Diverse	Opteften	ntb	Belangenatwening in kader onttrekkingsprocedure wordt op dit moment herzien	ntb	Heel belangrijk	Belangenatwening in kader onttrekkingsprocedure wordt op dit moment herzien			Niet uitgevoerd	Nee	Nee
107	004.825	Zevenhuizen	Noordelijke Dwarsweg	Openbaar	AHOB	Opteften	2008	Onderdoorgang bij N219	Nee	Belangrijk						
107	017.534	Noordorp	s-Gravenweg	Openbaar	AHOB	Opteften	2008	Onderdoorgang	Nee	Belangrijk						
107	006.375	ZEVENHUIZEN/MOER-KAPELLE	burg. Klinkhamerweg	Openbaar	Mini-ahob	Opteften	2008	langzaam verkeer onderdoorgang	Nee	Belangrijk						
105	020.910	Oudewater	Paperoopperdijk	Openbaar	AHOB	Opteften	2008	Onderdoorgang	Nee	Belangrijk						
091	004.564	Soest	Kastanjelaan	Openbaar	Andreaskruisen	Opteften	2008	Langzaam verkeer onderdoorgang	Nee	Belangrijk						
082	003.519	Velsen	Particuliere overweg	Particulier zonder openbaar karakter	Hekken	Opteften	2008	Alternatieve ontsluiting	nvt	Niet						
082	003.720	Velsen	Particuliere overweg	Particulier zonder openbaar karakter	WIL0	Opteften	2008	Alternatieve ontsluiting	nvt	Niet						
047	029.965	Den Bosch (Rosmalen)	Ruttenholstraat	Openbaar	AKI	Opteften	2008	Parallelweg	Nee	Belangrijk						
026	031.804	Losser	Lossersedijk	Openbaar	Mini-AHOB	Opteften	2008	Onderdoorgang	Nee	Heel belangrijk						
025	001.578	Almelo	Nieuwstraat	Openbaar	AHOB	Opteften	2008	Almelo Verdiept	Nee	Neutraal						
025	002.058	Almelo	Volterstraat	Openbaar	AHOB	Opteften	2008	Almelo Verdiept	Nee	Neutraal						
025	011.722	Hengelo	Lemrijweg	Openbaar	AHOB	Opteften	2008	Onderdoorgang, ander project	Nee	Belangrijk						
613 div	EDE	BARNEVELD	Diverse	Diverse	Diverse	Studie Valleilijn	2008/2009	In studie	ntb	ntb	ntb	In uitvoering ⁵	Ja	Niet uitgevoerd	nvt	nvt
612 div	BARNEVELD	BARNEVELD	Diverse	Diverse	Diverse	Studie Valleilijn	2008/2009	In studie	ntb	ntb	ntb	In uitvoering ⁵	Ja	Niet uitgevoerd	nvt	nvt
211 div	EDE/ BARNEVELD	BARNEVELD	Diverse	Diverse	Diverse	Studie Valleilijn	2008/2009	In studie	ntb	ntb	ntb	In uitvoering ⁵	Ja	Niet uitgevoerd	nvt	nvt
020 div	NIJKEK/ BARNEVELD	BARNEVELD	Diverse	Diverse	Diverse	Studie Valleilijn	2008/2009	In studie	ntb	ntb	ntb	In uitvoering ⁵	Ja	Niet uitgevoerd	nvt	nvt
208 div	APELDOORN/ ZUTPHEN	APELDOORN/ ZUTPHEN	Diverse	Diverse	Diverse	studie intensivering Lightrail	ntb	In studie	ntb	ntb	ntb	ntb	ntb	Niet uitgevoerd	nvt	nvt

⁵ In de praktijk dreigde deze particuliere overweg een openbaar karakter te krijgen. Zie ook paragraaf 4.2.

⁶ Aanleiding van de risicoanalyse is het in kaart brengen van de benaming van de overwegrisico's en de benodigde compenserende maatregelen voor de voorgenomen verhoging van de treinfrequentie

ProRail

Geo	Km	Gemeente	Straat	Status	Opdr. bevestiging	Beschrijving aanpassing	Uitvoering	Compensatie barrièrewerking	Toename route kruisend >500m verkeer	Recreatief belasting overweg (mto SLAW)	Selectieve sluiting overwegen	Status integrale risicoanalyse	wegbeheerder betrokken bij risicoanalyse	Check IVW	Beschikt door overheid	Tongezegd aan derden
023	div	APELDOORN/ ZUTPHEN	Diverse	Diverse	Diverse	Studie intensivering Lightrail	ntb	In studie	ntb	ntb	nbt	ntb	ntb	Niet uitgevoerd	nvt	nvt
002	051.887	Achterspelen	Rijksstraatweg	Openbaar	AHOB	Opheffen in kader van Spoorse Doorsnijding	on hold	Langzaam verkeer onderdoorgang (km 52.500)	Ja	Belangrijk	on hold	on hold	on hold	Niet uitgevoerd	Ja	In kader van spoorse doorsnijding
002	053.157	Achterspelen	Dokkumertrekweg	Openbaar	AHOB	Opheffen in kader van Spoorse Doorsnijding	on hold	Langzaam verkeer onderdoorgang (km 52.500)	Ja	Belangrijk	on hold	on hold	on hold	Niet uitgevoerd	Ja	In kader van spoorse doorsnijding

4 Consequenties aangescherpt overwegenbeleid

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de consequenties van het aangescherpte overwegenbeleid voor de aanpassingen op overwegen in 2007 en 2008 toegelicht.

4.2 Aanpassingen in 2007

Voor alle in 2007 uitgevoerde aanpassingen aan openbare overwegen is een formele onttrekkingsprocedure (inclusief belangenafweging) doorlopen. Overwegveiligheid c.q. risicoanalyse maakt onderdeel uit van de belangenafweging tussen wegbeheerder en spoorbeheerder. In een specifiek aantal gevallen (bijv. samenvoeging Bergerweg en Montforterweg in de gemeente Maasgouw) heeft de belangenafweging geleid tot de uitvoering van een uitgebreide risicoanalyse.

Op een tweetal locaties zijn in 2007 overwegen gesloten en/of samengevoegd waarbij de vermeerdering van de route-afstand voor het kruisend wegverkeer groter was dan 500 meter, voor deze gevallen zijn geen double checks op de risicoanalyse door de IVW uitgevoerd⁷. De formele besluitvormingsprocedures waren voor beide locaties reeds afgerond voor het Algemeen Overleg van 25 april 2007.

De achtergronden met betrekking tot het opheffen van deze overwegen waren als volgt:

- *Koedijk (km 85.765) in de gemeente Dalfsen*
In gezamenlijk overleg tussen ProRail en de gemeenten Zwolle en Dalfsen is naar aanleiding van de veiligheidsrisico's en het geringe gebruik en de overwegveiligheid besloten de overweg te sluiten. Hiertoe is een formele belangenafweging doorlopen in het kader van de onttrekkingsprocedure. Dit voornemen is in 2003 gepubliceerd om belanghebbenden de mogelijkheid te geven bezwaar te maken. Hiervan is geen gebruik gemaakt.

De overweg Koedijk in de gemeente Dalfsen is in augustus 2007 opgeheven. Het kruisend wegverkeer kan gebruik maken van een onderdoorgang in de Meeleweg (km 86.99) en de overweg Nieuwendijk (km 84.77).
- *Breedslatsweg (km 28.205) in de gemeente Berkelland*
De formele besluitvormingsprocedures inclusief de beschikking door de Rijksoverheid waren reeds afgerond voor het Algemeen Overleg van 25 april 2007.

Aanleiding tot het sluiten van deze overweg met AKI beveiliging was de veiligheid van weggebruikers. Het voornemen tot sluiting is reeds enkele jaren actueel.

⁷ De double check door de IVW is een beoordeling van de kwaliteit van de integrale risicoanalyse verricht door ProRail en de wegbeheerder.

Eind 2004 is door de toenmalige gemeente besloten om naar aanleiding van een bezwaar de sluiting op te schorten tot na de uitvoering van het plan van toedeling van gronden in verband met het landinrichtingsproject Beltrum.

In september 2007 is de overweg Breedslatsweg opgeheven. Het definitieve besluit hiervoor hebben burgemeester en wethouders begin 2007 genomen. Het kruisend verkeer kan gebruik maken van de naastgelegen overwegen op km 28.8 en km 27.2.

Naast het opheffen van bovenstaande openbare overwegen zijn in 2007 aanpassingen aan een particuliere overweg in de gemeente Hoogezand-Sappemeer uitgevoerd die tot vragen hebben geleid aan het College van Gedeputeerde Staten van de Provincie Groningen. Dit betrof de volgende aanpassing:

- *Energieweg (km 90.54) in de gemeente Hoogezand-Sappemeer*
De particuliere overweg is in februari 2007 voorzien van een vergrendeld hek. Directe aanleiding tot deze maatregel was dat machinisten met enige regelmaat melding maakten van onveilige situaties als gevolg van een toenemend openbaar gebruik. Om het openbaar gebruik te voorkomen is besloten om de particuliere overweg te voorzien van een vergrendeld hekwerk. De rechthebbenden kunnen op deze manier gebruik blijven maken van de overweg.

4.3 Aanpassingen in 2008

Voor overwegprojecten in de periode 2008 (en de periode daarna) wordt, in het geval dat een voorgenomen sluiting van een openbare overweg tot een routevermeerdering van meer dan 500m leidt, een integrale risicoanalyse en alternatievenonderzoek uitgevoerd als onderdeel van de belangenafweging in het kader van de onttrekkingsprocedure.

Vooralsnog zijn er in 2008 geen aanpassingen op overwegen voorzien die leiden tot een routevermeerdering voor het kruisend verkeer van meer dan 500m. Bij de volgende (potentiële) overwegprojecten worden mogelijk overwegen opgeheven. In overleg met maatschappelijke partners zal specifiek bekeken worden in hoeverre het toepassen van de 500m grens hier zinvol is.

Overweglocaties in Achtkarspelen (Rijkstraatweg en Dokkumertrekweg)

In het kader van Spoorse Doorsnijding is een plan ontwikkeld om een tweetal overwegen in de gemeente Achtkarspelen op te heffen en ter compensatie te vervangen door een langzaam verkeer onderdoorgang op een andere locatie. De daadwerkelijke uitvoering van de voorgenomen aanpassingen in Achtkarspelen is op dit moment niet zeker aangezien het project (tijdelijk) is stopgezet.

Overweglocaties Valleilijn (Barneveld-Ede)

In het kader van een intensivering van de treindienst op de Valleilijn wordt aan de hand van de uitvoering van risicoanalyses onderzocht in hoeverre compenserende maatregelen in het kader van het stand-still principe aan de orde zijn. Eventuele aanpassingen aan overwegen zijn nog onderwerp van studie. Start uitvoering van deze aanpassingen is op zijn vroegst voorzien in de periode eind 2008/begin 2009.

Overwegen Oudenbosch in Halderberge

In het kader van de realisatie van een rondweg wil de gemeente Halderberge vier openbare overwegen sluiten. Het sluiten van deze overwegen leidt tot een grotere barrièrewerking voor het kruisende langzaam (recreatief) verkeer.

Voor deze rondweg is een Milieu Effect Rapportage (MER) opgesteld en er is reeds een bestuurlijke uitspraak gedaan over een voorkeursvariant. Definitieve besluitvorming door de gemeente over de rondweg en de eventueel benodigde maatregelen ten behoeve van het kruisende langzaam verkeer heeft vooralsnog niet plaats gevonden. Start uitvoering van deze aanpassingen is op zijn vroegst voorzien in de periode 2009/2010.

4.4 Financiële consequenties aangescherpt overwegenbeleid

Omdat er op dit moment geen aanpassingen op overwegen zijn voorzien die een knelpunt ten aanzien van het aangescherpte beleid opleveren zijn er vooralsnog geen financiële consequenties als gevolg van het aangescherpte overwegenbeleid.

De financiële consequenties van het aangescherpte overwegenbeleid voor de lopende projecten is zo volledig mogelijk geanalyseerd. Desondanks bestaat de mogelijkheid dat er voor 25 april 2007 projecten zijn opgestart die bij een nadere uitwerking op basis van het nieuwe beleid niet binnen de nieuwe voorwaarden en aanwezige financiering passend zijn uit te voeren. In deze gevallen zal met de betrokken overheden en belanghebbenden een zo optimaal mogelijke, specifiek op de lokale situatie toegesneden, oplossing gezocht worden. Het is mogelijk dat dit financiële consequenties heeft.

4.5 Afsluitende opmerkingen

Bij besluitvorming over aanpassingen aan overwegen met nadelige gevolgen voor het kruisende verkeer dienen de belangen van het langzaam verkeer op een transparante manier meegewogen te worden door de wegbeheerder en spoorbeheerder. Afstemming met maatschappelijke organisaties is daarbij essentieel, ook wanneer er sprake is van een routevermeerdering van het kruisend verkeer kleiner dan het criterium van 500 meter.

De Tweede Kadernota Veiligheid op de Rails bevat de basis van het vigerende overwegenbeleid. Na het verschijnen van deze Nota zijn er in de Moties Hofstra en Duyvendak en de antwoorden van de Minister van Verkeer en Waterstaat naar aanleiding van vragen uit de Tweede Kamer diverse aanscherpingen op het overwegenbeleid geformuleerd. Het totaal van deze aanscherpingen vraagt om een verdere ontwikkeling van het overwegenbeleid.

Bijlage gehanteerde afkortingen

Beveiligde overwegen	Overwegen voorzien van een actieve beveiligingsinstallatie.
(mini-) AHOB	Automatische Halve OverwegBomeninstallatie
AKI	Automatische KnipperlichtInstallatie
ALI-B	Automatische Lichteninstallatie met overwegBomen. Officiële benaming: AHOB met overwegseinen
AOB	Automatische OverpadBomen (overwegbomen over de volledige breedte van het voetpad)
HAHOB	Half Automatische Halve OverwegBomen (handbediend inschakelen en automatisch uitschakelen)
HALI-B	Half Automatische LichtenInstallatie met overwegBomen (handbediend inschakelen en automatisch uitschakelen)
HAKI	Half Automatische Knipperlicht Installatie
WILO	WaarschuwingInstallatie Landelijke Overwegen (alleen te gebruiken bij particuliere overpaden)
Bewaakte overwegen	Overwegen voorzien van systemen en/of personeel ter bewaking van de ontruiming van de overweg door het wegverkeer
EBO	Elektrisch Bediende hele Overwegbomen
Onbeveiligde overweg	Overweg uitsluitend voorzien van passieve beveiligingselementen (schrikhekken, andreaskruisen, landhekken)

ProRail